

Индивидуално консултиране за социално себеизразяване на студенти в етнокултурна среда във висшето училище

Елка Русинова

Summary: *The present work examines the issue of optimization of individual consultation of students from the Universities in Bulgaria and abroad. In the context of education definite specificities are shown – individual consultations in an ethno-cultural surrounding and group techniques in a social – psychological training.*

The present message is directed to foreign and Bulgarian students up to 30 years of age.

Key words: *individual consultation, group training, ethno-cultural surrounding, social work*

ВЪВЕДЕНИЕ

Уменията за изразяване, разбиране и оценяване в общуването сред студенти от различни етноси и осветляването на множество аспекти в комуникацията, не задоволява в достатъчна степен търсенията на проблематиката. В България са отпечатани трудове, които разкриват отговори на някои въпроси по темата (Левтерова 2002г.[3], Стаматов 2005г.[7], Щекин 2004г.[8], Пийз 2009г.[6]) и др.

ИЗЛОЖЕНИЕ

Малко са публикациите, в които се разкрива огромното значение на средствата, методите, похватите и начините за преодоляване на пречки и причини, които довеждат до социален стрес, неефективност и неудовлетвореност от комуникацията в етнокултурна среда сред студентите във Висшите Училища в България и Европа. Глобализиращото общество налага възможни обменни процеси на знания, общуване и междуличностни отношения и предразсъдци и се налага да се трансформират определени нагласи и двусмислени поведения по отношение на комуникациите между страните.

Акцент в проблематиката са културните особености на чужденците, несловесното изразяване и възприемане „езика на тялото“.

Актуалността на настоящата публикация е част от системно изследване в апробацията на техники за справяне със социалното себеизразяване в общуването при обмена на студенти от различни държави.

Предмет на изследване е същността, особеностите и разновидностите на невербалната комуникация сред изследваните лица в периода 2011-2013година. Целта на настоящата публикация е да представи данни от етапа на изследването за посоченият период и да формулира установените изводи и практически насоки при психо-социалната работа със студенти, поставени в различна среда. Едно цялостно разбиране на общуването в етнокултурна среда е твърде широко по обем и поради тази причина, много от страните му не са подложени на задълбочен анализ. Това се явява и невъзможност да се представят всички аспекти в настоящата статия, а да се даде ход на поетапността на работата по темата. Част от същността на общуването между студенти в етнокултурна среда се изразява в:

1. обмен на умения между взаимодействащите страни
2. вербално и невербално комуникиране с цел постигане на оптимално разбиране от всички страни
3. комфорт при себепредставяне и себеизразяване
4. попълване на компетентният дефицит
5. устойчивост при обратната връзка на комуникация
6. чувство на удовлетвореност от взаимодействието
7. разбиране при съвместна дейност
8. съгласуване на динамика на психични процеси и др.

Общуването в настоящият етап от изследването се базира на следните фактори:

- потребности
- мотиви
- цели
- пол и възраст – фиг.[1]

Общуването според изследването има редица особености:

- Пряко е свързано със съзнателната дейност
- Основен фактор при възприемане и възпроизвеждане на текстовия

смисъл

- Създаване на емоционална устойчивост или дисбаланс в личността
- Няма точен регламент на участниците
- Отражение на житейският познавателен опит
- Включва настроения и нагласи на съответната култура и религия, която се формулира по подразбиране
- Отношения към социума и в същия в етнокултурна среда

Интерес представляват изводите от направените анкети за социално психологическият комфорт, които бяха попълнени индивидуално от студенти от Естония, Гърция, Латвия, Турция, България, Англия, Португалия и др.

Разпределението по пол е следното:

Таблица 1.

2011г.	Мъже – 11	Жени – 10
2012г.	Мъже – 9	Жени – 7
2013г.	Мъже – 19	Жени - 18

Факт е, че значението на попълнените анкети се интерпретира от самите студенти като готови отговори. Използването на тази методика на комплексност на въздействие, отразява множество разлики в това което е казано и това което трябва да се разбира от казаното. Във връзка с този „феномен“ беше използвана методиката на индивидуалното психо-социално консултиране което включи елементи на техники за справяне при емоционален дисбаланс, техники за когнитивно поведенческа адаптация, смехо и музико елементи за овладяване на стреса. Тези социално подпомагащи техники се явяват трамплин в усвояването на социално адаптивни механизми в студентите за осъзнато и безболезнено приемане на когнитивните и невербални грешки в етнокултурната общност. Спонтанността и непреднамереността в общуването изисква усвояване на множество невербални техники, което се оказва една от сериозните причини за стресови ситуации в комуникацията. Това е обяснимо, защото неречевото поведение се контролира по-трудно, в сравнение с речевото. То координира взаимодействието между хората. Понякога различните канали за неречева комуникация си противоречат и това създава дискомфорт и неправилна интерпретация на поведенческия ареснал в общуващите страни. Акустичната, кинестична, оптична и олфакторните системи обменят информацията в зависимо от сензорните канали за възприемането и Алън и Барбара Пийз(2009г.) са описали примери, с които показват културните разлики на „езика на тялото“. В различни национални общности са приети видове начини на съгласие, поздрав, предупреждение, заплаха и др. Известен пример е, че целуването на ръка не се приема от всички националности. Италианците и Гърците жестикулират повече от Финландците, а Французите доста повече. Гръмкият глас се тълкува по различни начини в общуването-В.Руменчев(2006г.).

Смеха, въздишките, дългите паузи разкриват част от психичните състояния на хората, но и могат да са объркващи при неправилна интерпретация в общуването между студенти от различни държави. Според Доц. С.Нунев „...се изисква комплексното отчитане на ролята и значението на възприятията и самооценките на студентите при разбиране и изследване на собствените и на другите хора културни контексти и на етническия климат във Висшите учебни заведения“[5].

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Формирането на представа за отсрещното лице при някои студенти бива объркваща и некоректна. Това създава предпоставка за бъдеща работа за диференциране на специфични признаци и запознаване на партньорите по двойки в групов социален тренинг. Обект на бъдещата ни работа е именно такъв вид групов тренинг, при който апробираната методика ще въздейства на студентите “лице в лице“ един към друг и „лица в лице“ – група към един, а да се представи в по-добра осветеност проблематиката и да се даде възможност за подготовка на методично ръководство.

ЛИТЕРАТУРА

- [1]Аристотел, Физиогномика, София 1998г.
- [2]Крижанская, Ю.С. Граматика общения, Москва 1999г.
- [3]Левтерова, Д 2002г. Психологически и педагогически аспекти на общуването
- [4]Maruyama G. (1980.) Physical attractiveness and personality
- [5]Нунев, С Science & Technologies Volume II, Number 7, 2012г.
- [6]Пийз А. Най – новата книга за езика на тялото, София 2009г.
- [7]Стаматов, Р 2005г. Психология на общуването
- [8]Щекин, Г 2004г. Визуална психодиагностика

За контакти:

Доктор Елка Тодорова Русинова, Месторабота: „ТРИ“ ЕООД, GSM: 0888309357,
E-mail: elka_rusinova@abv.bg

Докладът е рецензиран.